

Згода подружжя на розпорядження майном, що є спільною сумісною власністю

Консультує начальник Головного територіального управління юстиції у Миколаївській області Роман Возняк

У сучасному житті майнові відносини подружжя стали відігравати значну роль. Відповідно до ст. 51 Конституції України кожен із подружжя має рівні права і обов'язки у шлюбі та сім'ї. Статтею 57 Сімейного кодексу України визначено перелік майна, що є особистою приватною власністю кожного з подружжя, зокрема це:

- майно, набуте до шлюбу;
- майно, набуте за час шлюбу, але на підставі договору дарування або в порядку спадкування;
- майно, набуте за час шлюбу, але за кошти, які належали йому (їй) особисто;
- житло або земельна ділянка, набуті за час шлюбу внаслідок їх приватизації;
- речі індивідуального користування, в тому числі коштовності, навіть тоді, коли вони були придбані за рахунок спільних коштів подружжя;
- премії, нагороди, одержані за особисті заслуги;
- кошти, одержані як відшкодування за втрату (пошкодження) речі, яка йому (їй) належала, а також як відшкодування моральної шкоди; страхові суми, якщо страхові внески сплачувалися за рахунок коштів, що були особистою приватною власністю кожного з них.

Суд може визнати особистою приватною власністю чоловіка, дружини майно, набуте ним (нею) за час їхнього окремого проживання у зв'язку з фактичним припиненням шлюбних відносин.

Положеннями Цивільного та Сімейного кодексів України визначено, що дружина та чоловік мають рівні права на володіння, користування і розпорядження майном, що належить їм на праві спільної сумісної власності, якщо інше не встановлено домовленістю між ними. Особливістю права спільної сумісної власності - є відсутність визначення часток учасників, тобто на відміну від спільної часткової власності, де частка учасника визначена у вигляді арифметичної частки, право кожного співвласника у спільній сумісній власності поширюється на усе майно без вираження частки.

Об'єктом права спільної сумісної власності подружжя може бути будь-яке майно, набуте за час шлюбу, крім майна, описаного в ст. 57 Сімейного кодексу України. При укладенні договорів одним із подружжя вважається, що він діє за згодою другого з подружжя. Згода на укладення договору, який потребує нотаріального посвідчення і (або) державної реєстрації, має бути нотаріально засвідчена. Згода подружжя на розпорядження майном, що є спільною сумісною власністю оформлюється у вигляді заяви, справжність підпису на якій засвідчується нотаріально. Якщо у згоді на відчуження спільного майна вказано, кому персонально він (вона) погоджується продати, подарувати, заставити тощо

спільно набуте майно, чи вказано ціну продажу, інші умови укладення, нотаріус при посвідченні такого договору перевіряє додержання умов, зазначених у такій згоді.

Для засвідчення справжності підпису на заяві одного з подружжя на розпорядження майном, що є спільною сумісною власністю, нотаріусу подаються: паспорт того з подружжя, котрий надає згоду; довідка про присвоєння ідентифікаційного номера; свідоцтво про укладення шлюбу між подружжям.

Також слід зазначити, що розірвання шлюбу не припиняє права спільної сумісної власності на майно, яке набуто за час шлюбу.